

**UNAPREĐENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ROMA U
OKVIRU REVIDIRANOG AKCIONOG PLANA BiH ZA
RJEŠAVANJE PROBLEMA ROMA U OBLASTIMA
ZAPOŠLJAVANJA, STAMBENOG ZBRINJAVANJA I
ZDRAVSTVENE ZAŠTITE 2013. – 2016. GODINE**

Regionalna konferencija

Imaju li Romkinje pravo na siguran život?

Sarajevo, 16.- 17.10.2014. godine

Samir Šlaku, savjetnik MLJP BiH

INKLUZIJA

- Bosna i Hercegovina je ostvarila značajan napredak u cilju poboljšanja inkluzije Roma u BiH, u posljednjih nekoliko godina, a naročito u segmentu stambenog zbrinjavanja, zapošljavanja, zdravstvene zaštite i obrazovanja
- Od uključivanja BiH u program Dekade uključenja Roma 2005-2015, u septembru 2008. godine, Vijeće ministara BiH odnosno Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH redovno godišnje izdvaja sredstva u budžetu u iznosu od oko 3 milion KM (tj. 1,5 milion EUR) za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite

UNAPREĐENJE ZDRAVSTVENE ZAŠTITE ROMA U BiH

- Značajan napredak je ostvaren i u segmentu unapređenja zdravstvene zaštite Roma u Bosni i Hercegovini
- Usvajanjem Akcionog plana za rješavanje problema Roma iz zdravstvene zaštite iz 2008. godine, počelo se raditi na rješavanju problema iz ove oblasti, kao što su pitanje prava na primarnu zaštitu, posebne programe, edukacija i slično. U tom smislu određeni su u Akcionom plana, kao prioriteta **tri cilja**:
 1. Osiguranje prava na zdravstvenu zaštitu pripadnika romske nacionalne manjine
 2. Podizanje svijesti iz oblasti zaštite zdravlja i
 3. Osiguranje i provođenje preventivnih mjera u cilju poboljšanja zdravstvenog stanja pripadnika romske nacionalne manjine.

IZDVOJENA FINANSIJSKA SREDSTVA

- Od 2009. godine, ukupno je izdvojeno za zdravstvenu zaštitu Roma oko **755. 000 KM** (2009. g. – 135.000 KM, 2010. g. - 200.000 KM, 2012. – 210.000 KM, 2013. g. 210.000 KM)
- Za 2011. godinu nije bilo izdvajanja finansijskih sredstava jer su Zajedničke institucije BiH bile na privremenom finansiranju
- I za 2014. godinu predviđen je iznos od 187.000 KM za ove namjene
- Federalno ministarstva zdravstva izdvaja godišnje za ove namjene iznos od oko 50.000 KM

PROCEDURE

- Na osnovu planiranog budžeta, Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice zaključuje sa Zavodom za javno zdravstvo Federacije Bosne i Hercegovine, Institutom za javno zdravstvo Republike Srpske i Odjela za zdravstvo i ostale usluge Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, Memorandum o razumijevanju za implementaciju Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zdravstvene zaštite

REZULTATI

- Na planu zdravstvene zaštite, značajan napredak je učinjen je prvenstveno na osiguranje i provođenje preventivnih mjera u cilju poboljšanja zdravstvenog stanja pripadnika romske populacije specifično u odnosu na:
 - imunizaciju romske djece,
 - zarazne i masovne nezarazne bolesti i oralne bolesti,
 - reproduktivnom zdravlju i materinstvu,
 - na podizanju svijesti o važnosti zdravstvene zaštite u romskoj nacionalnoj manjini,
 - na edukaciji romskog nevladinog sektora u lokalnim sredinama u ovoj oblasti,
 - kao i na uvođenju mnogih romskih porodica u redovan sistem zdravstvene zaštite u Bosni i Hercegovini.

REZULTATI

Primjera radi:

Izdvojana sredstva od **210.000,00 KM**, koja su namijenjena **za 2013. godinu** utrošena su:

-u **Federaciji BiH**, sredstva su namijenjena za cilj 2. Akcionog plana: Podizanje svijesti iz oblasti zaštite zdravlja, a specifično za provođenje informativnih kampanja o pravu na zdravstvenu zaštitu i rad na podizanju svijesti o važnosti zdravstvene zaštite u romskoj nacionalnoj manjini i provođenje zdravstveno-odgojnih aktivnosti od lokalnih edukatora o značaju prevencije u zdravstvenoj zaštiti;

-u **Republici Srpskoj**, sredstva su namijenjena za cilj 3. Akcionog plana: Osiguranje i provođenje preventivnih mjera u cilju poboljšanja zdravstvenog stanja pripadnika romske nacionalne manjine, a specifično na prioritetne programe preventivne zdravstvene zaštite i to screeninga za žena (rak dojke i raka grlića materice) i za muškarce (rak prostate i rak debelog crijeva), kao i podizanje svijesti iz oblasti zaštite zdravlja ,

-u **Brčko Distriktu**, sredstva su namijenjena za slične namjene kao u F BiH i RS

S obzirom na direktnu nadležnost entitetskih institucija utrošak sredstava reguliše se Memorandumom o razumijevanju za implementaciju Akcionog plana Bosne i Hercegovine za rješavanje problema Roma u oblasti zdravstvene zaštite između Ministarstva za ljudska prava i nadležnih entitetskih institucija i Brčko distrikta BiH.

REZULTATI

- **Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine** u saradnji sa nadležnim zdravstvenim institucijama, resornim ministarstvima i ekspertima u 2012. godini, a uz finansijsku podršku međunarodne organizacije World Vision iz Sarajeva uradilo je vrlo značajna četiri programska modula iz slijedeći oblasti:
 - Reproaktivno zdravlje i materinstvo;
 - Seksualno prenosive bolesti sa naglaskom na HIV;
 - Rano otkrivanje TBC;
 - Veći obuhvat djece imunizacijom.

**REVIDIRANI AKCIONI PLAN BIH ZA RJEŠAVANJE PROBLEMA ROMA U OBLASTIMA
ZAPOŠLJAVANJA, STAMBENOG ZBRINJAVANJA I ZDRAVSTVENE ZAŠTITE 2013. – 2016. GODINE**

- U smislu unapređenja implementacije Akcionog plana BiH za rješavanje problema Roma iz 2008. godine, pristupilo se u 2013. godini izradi **Revidiranog akcionog plana BiH za rješavanje problema Roma u oblastima zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite 2013. – 2016. godine.** Usvojen je u decembru 2013. godine.
- U Revidiranom Akcionom plana BiH za zdravstvu zaštitu Roma određen je jedan strateški cilj: **Unapređenje zdravstvene zaštite pripadnika romske nacionalne manjine,** te dva programa: 1.Osiguranje pristupa zdravstvenoj zaštiti i 2.Prevenција i edukacija, kao i više mjera u okviru svakog Programa.
- Predviđen sredstva za unapređenje zdravstvene zaštite Roma u BiH u iznosu od 187.000 KM za 2014. godine utrošiti će se za ciljeve, programe i mjere iz novog Revidiranog akcionog plana BiH za rješavanje problema Roma, a u saradnji sa nadležnim entitetskim zdravstvenim institucijama i Brčko distrikta BiH.

- HVALA NA PAŽNJI !